

(ज)

विषयसूची

पहिलो अध्याय	शोधकार्यको परिचय	पृष्ठ सङ्ख्या
१.१	शोधशीर्षक	१ - १
१.२	समस्याकथन	१ - १
१.३	शोधकार्यको उद्देश्य	२ - २
१.४	पूर्वकार्यको सर्वेशण	२ - १६
१.५	शोधकार्यको औचित्य	१६ - १६
१.६	शोधकार्यको सीमा र क्षेत्र	१६ - १६
१.७	शोधविधि	१६ - १७
१.७.१	सामग्री सङ्कलन विधि	१७ - १७
१.७.२	विश्लेषण विधि	१७ - १७
१.८	शोध सामग्री स्रोत	१८ - १८
१.८.१	प्राथमिक स्रोत	१८ - १८
१.८.२	द्वितीयक स्रोत	१८ - १८
१.९	शोधप्रबन्धको सङ्गठन	१८ - २०
१.१०	भावी शोधकर्तालाई सुझाउ	२० - २०

दोस्रो अध्याय : उपनिवेश, उपनिवेशवाद र उत्तर-औपनिवेशितावादको अवधारणाहरूको परिचय

२.१	उपनिवेशको अर्थ र परिभाषित स्वरूप	२१-२४
२.२	उपनिवेशको प्रकार	२४-२४

(ट)

२.२.१ बिन्दु उपनिवेश	२४-२४
२.२.२ क्षेत्रीय उपनिवेश	२४-२५
२.३ उपनिवेशवादको अवधारणा	२५-२५
२.३.१ शब्दकोशको आधारमा उपनिवेशवादको परिभाषित स्वरूप	२५-२६
२.३.२ सामाजिक वा समाजशास्त्रीय धारणाअनुसार उपनिवेशवादको परिभाषित स्वरूप	२६-२७
२.३.३ राजनैतिक धारणाअनुसार उपनिवेशवादको परिभाषित स्वरूप	२७-२८
२.३.४ आर्थिक धारणाअनुसार उपनिवेशवादको परिभाषित स्वरूप	२८-२९
२.३.५ साहित्यिक धारणाअनुसार उपनिवेशवादको परिभाषित स्वरूप	२९-३०
२.४ उपनिवेशवादको प्रमुक्त विशेषता	३०-३०
२.५ उपनिवेशवादको प्रकार	३०-३०
२.५.१ आवासीय उपनिवेशवाद (सेट्लर कोलोनियालिज्म)	३०-३१
२.५.२ शोषणमूलक उपनिवेशवाद (एक्सप्लोइटेसन कोलोनियालिज्म)	३१-३१
२.५.३ कृषि-उद्योगपरक उपनिवेशवाद (प्लान्टेसन कोलोनियालिज्म)	३१-३१
२.५.४ प्रतिनिधि उपनिवेशवाद (सुरोगेट कोलोनियालिज्म)	३१-३१
२.५.५ आन्तरिक उपनिवेशवाद (इन्टर्नल कोलोनियालिज्म)	३१-३२
२.६ उपनिवेशवाद र साम्राज्यवाद माझको साम्य-वैषम्य	३२-३४
२.७ उपनिवेशवाद र उत्तर-उपनिवेशवाद माझ साम्य-वैषम्य	३५-३९
२.८ औपनिवेशिकरणको पृष्ठभूमि	३९-४०
२.८.१ पौराणिक वा ऐतिहासिक पृष्ठभूमि	४०-४१
२.८.२ आधुनिक पृष्ठभूमि	४१-४४
२.९ औपनिवेशिकरण सन्दर्भका आधारहरू	४४-४६
२. ९. क) सामाजिक औपनिवेशिकरणको सन्दर्भ	४६-४९
२. ९. ख) राजनैतिक औपनिवेशिकरणको सन्दर्भ	४९-५२
२. ९. ग) आर्थिक औपनिवेशिकरणको सन्दर्भ	५२-५४
२. ९. घ) धार्मिक औपनिवेशिकरणको सन्दर्भ	५४-५५
२. ९. ङ) भाषिक तथा सांस्कृतिक औपनिवेशिकरणको सन्दर्भ	५६-५८
२. ९ निष्कर्ष	५९-६०

(ठ)

तेस्रो अध्याय : भारतीय नेपाली गद्याख्यानमा औपनिवेशिक सन्दर्भ

३.१ भारतीय नेपाली साहित्यको परिचय	६१-६१
३.२ भारतीय नेपाली गद्याख्यानको पृष्ठभूमि र परम्परा	६१-६२
३.३ भारतीय नेपाली गद्याख्यान लेखनको काल विभाजन	६२-६३
३.३.१ प्राथमिककाल (सन् १८२०-१९३५ सम्म)	६३-६५
३.३.२ माध्यमिककाल (सन् १९३६ - १९६३ सम्म)	६५-६७
३.३.३ आधुनिककाल वा प्रयोगकाल (सन् १९६४ देखि १९८९ सम्म)	६७-७१
३.३.४ उत्तर-आधुनिककाल वा उत्तर-प्रयोगकाल (सन् १९९० देखि आजसम्म)	७१-७३
३.४ निष्कर्ष	७३-७४
३.५ गद्याख्यानको सैद्धान्तिक स्वरूप	७४-७४
३.५.१ गद्यको परिभाषित स्वरूप	७४-७४
३.५.२ आख्यानको परिभाषित स्वरूप	७४-७७
३.६ गद्याख्यानको तत्त्वहरू	७७-७८
३.७ कथा र उपन्यासको गद्याख्यानात्मक स्वरूप	७८-७९
३.७.१ समानता-	७९-७९
३.७.२ असमानता-	७९-८०
३.८ भारतीय नेपाली गद्याख्यानहरूका औपनिवेशिक सन्दर्भ औपनिवेशिक सन्दर्भमा सङ्क्षिप्त विवेचना	८०-८०
३.८.१ कथाकार रूपनारायण सिंहको 'मिस्टर एच. बी. ब्यास्नेट' कथामा औपनिवेशिक सन्दर्भ	८०-८३
३.८.२ कथाकार हायमनदास राई 'किरात' को 'चौकीदार' कथामा औपनिवेशिक सन्दर्भ	८३-८६
३.८.३ कथाकार शिवकुमार राईको 'माछाको मोल' कथामा औपनिवेशिक सन्दर्भ	८६-८९
३.८.४ कथाकार एम. एम. गुरूडको 'टिस्टा बग्छ सधैंजस्तो' कथामा औपनिवेशिक सन्दर्भ	८९-९२
३.८.५ कथाकार इन्द्र बहादुर राईको परिचय 'विश्व तिम्रा चरणमा' कथामा औपनिवेशिक सन्दर्भ	९२-९५

(ड)

३.८.६ कथाकार बद्रीनारायण प्रधानको 'बोनस' कथामा औपनिवेशिक सन्दर्भ	९५-९९
३.८.७ कथाकार असीत राईको परिचय 'चिरहरित चियाबारीको चित्कार' कथामा औपनिवेशिक सन्दर्भ	९९-१००
३.९ भारतीय नेपाली उपन्यासमा औपनिवेशिक सन्दर्भ	१०१-१०१
३.९.१ उपन्यासकार लैनसिंह बाड्देलको 'मुलुकबाहिर' उपन्यासमा औपनिवेशिक सन्दर्भ	१०१-१०४
३.९.२ उपन्यासकार इन्द्रबहादुर राईको 'आज रमिता छ' उपन्यासमा औपनिवेशिक सन्दर्भ	१०४-१०६
३.९.३ उपन्यासकार रविन्द्र कुमार मोक्तानको 'दुइ पात एक सुइरो' उपन्यासमा औपनिवेशिक सन्दर्भ	१०६-१०७
३.९.४ उपन्यासकार सुवासको 'मने' उपन्यासमा औपनिवेशिक सन्दर्भ	१०७-१०८
३.९.५ क) उपन्यासकार असित राईको 'नयाँ क्षितिजको खोज' उपन्यासमा औपनिवेशिक सन्दर्भ	१०८-११२
३.९.५.ख) उपन्यासकार असित राईको 'यन्त्रणा' उपन्यासमा औपनिवेशिक सन्दर्भ	११२-११३
३.१० निष्कर्ष	११३-११५

चौथो अध्याय : औपनिवेशिक सन्दर्भमा दार्जीलिङ र इन्द्र सुन्दास

४.१ दार्जीलिङको परिचय	११६-११६
४.१.१ ऐतिहासिक पृष्ठभूमि	११६-१२१
४.१.२ भौगोलिक पृष्ठभूमि	१२१-१२४
४.१.३ जनसाङ्ख्यागत पृष्ठभूमि	१२४-१२७
४.१.४ भाषिक पृष्ठभूमि	१२७-१३२
४.१.५ धार्मिक पृष्ठभूमि	१३२-१३४
४.१.६ शैक्षिक पृष्ठभूमि	१३४-१३८
४.१.७ सामाजिक पृष्ठभूमि	१३८-१३९

(ढ)

ॡ.१.ॢ आर्थिक पृष्ठभूमि	१३१-१ॡ१
ॡ.१.ॣ राजनैतिक पृष्ठभूमि	१ॡ१-१ॡॢ
ॡ.२ औपनिवेशिक प्रभावमा दार्जीलिङ	१ॡॢ-१ॡॢ
ॡ.२.१ स्वतन्त्रतापूर्व दार्जीलिङ	१ॡॢ-१ॡॡ
ॡ.२.२ स्वतन्त्रतोत्तरः दार्जीलिङ	१ॡॡ-१ॢ०
ॡ.३ निष्कर्ष	१ॢ०-१ॢ२
ॡ.ॡ इन्द्र सुन्दासका व्यक्तित्व	१ॢ२-१ॢ२
ॡ.ॡ.१ जन्म	१ॢ२-१ॢ३
ॡ.ॡ.२ बाल्यकाल र औपचारिक शिक्षा	१ॢ२-१ॢॡ
ॡ.ॡ.३ स्वाध्ययन	१ॢॡ-१ॢॡ
ॡ.ॡ.ॡ दाम्पत्य अनि पारिवारिक जीवन	१ॢॡ-१ॢॡ
ॡ.ॡ.ॡ पेसा	१ॢॡ-१ॢॡ
ॡ.ॡ.ॢ देहवासन	१ॢॡ-१ॢॢ
ॡ.ॡ इन्द्र सुन्दासको स्वाभाविक व्यक्तित्व	१ॢॡ-१ॢॢ
ॡ.ॢ इन्द्र सुन्दासको साहित्यिक व्यक्तित्व	१ॢॢ-१ॢॢ
ॡ.ॢ.१ कृतित्व	१ॢॢ-१ॢॢ
ॡ.ॢ.२ कविको रूपमा	१ॢॢ-१ॢॣ
ॡ.ॢ.३ कथाकारको रूपमा	१ॢॣ-१ॣ३
ॡ.ॢ.ॡ उपन्यासकारको रूपमा	१ॣ३-१ॣॡ
ॡ.ॢ.ॡ अनुवादकको रूपमा	१ॣॡ-१ॣॢ
ॡ.ॢ.ॢ विविध विषयक रचनाकारका रूपमा	१ॣॢ-१ॣॣ
ॡ.ॣ निष्कर्ष	१ॣॣ-१ॣॣ

पाँचौ अध्याय : इन्द्र सुन्दासका गद्याख्यानहरूमा औपनिवेशिक सन्दर्भको विश्लेषण

ॡ.१ गद्याख्यानाकारका रूपमा इन्द्र सुन्दास	१ॣॣ-१ॣ०
ॡ.२ औपनिवेशिक सन्दर्भमा इन्द्र सुन्दासको 'रानी खोला' (सन् १ॣॢॣ) कथा सङ्ग्रहभित्रका कथाहरूको विश्लेषण	१ॣ०-१ॣ१

(ण)

५.२.१ गाडीमान	१९१-१९५
५.२.२ विधवाको छोरो	१९५-१९९
५.२.३ चामलको महँगो	१९९-२०२
५.२.४ खाजा	२०३-२०५
५.३ औपनिवेशिक सन्दर्भमा इन्द्र सुन्दासको 'रोमन्थन' (सन् १९८९) कथा सङ्ग्रहभित्रका कथाहरूको विश्लेषण	२०५-२०५
५.३.१ शेरसिंह गोरखा	२०६-२०९
५.३.२ ऐतेपाइलट	२०९-२१४
५.३.३ लिपिवद्ध प्रमाण	२१४-२१८
५.३.४ चप्-फ्राइ	२१८-२२२
५.४ औपनिवेशिक सन्दर्भमा इन्द्र सुन्दासका उपन्यासहरू	२२२-२२२
५.४.१ औपनिवेशिक सन्दर्भमा 'मड्गली' उपन्यासको अध्ययन	२२२-२३०
५.४.२ औपनिवेशिक सन्दर्भमा 'जुनेली रेखा' उपन्यासको अध्ययन	२३१-२३८
५.४.३ औपनिवेशिक सन्दर्भमा 'नियति' उपन्यासको अध्ययन	२३८-२४४
५.४.४. औपनिवेशिक सन्दर्भमा 'सहारा' उपन्यासको अध्ययन	२४४-२५४
५.५ निष्कर्ष	२५४-२५६

छैटौं अध्याय : उपसंहार एवम् निष्कर्ष

६.१ उपसंहार	२५७-२५८
६.२ निष्कर्ष	२५९-२६५
सन्दर्भ विवरण	२६६-२८१
परिशिष्ट	२८२-३०१